

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Eveniment cultural de excepție:
la Muzeul Național
de Artă al României
s-a redeschis
Galeria de Artă
Românească
Modernă

Să citim *Constituția* așa cum se cuvine

Prof.univ.dr. Corneliu TURIANU

Înverșunarea cu care unii politicieni cer revizuirea grabnică a legii fundamentale este, indiscutabil, ridicolă și ridică destule semne de întrebare asupra seriozității demersurilor lor. Și aceasta deoarece, cum bine remarca un reputat jurnalist, capitolele avute în vedere nu sunt cele care trebuie, în mod necesar, revizuite. Așa de pildă, conceptul și sfera imunității parlamentare continuă să fie un adevărat măr al discordiei pentru clasa politică română. Absolut toată lumea își dă cu părerea – „i-o luăm, i-o dăm, i-o lăsăm” – dar, din păcate, puțini știu ce înseamnă cu adevărat „imunitatea” care, în esență, este o cauză care înlătură incidența legii penale privind persoana.

Această cauză de imunitate (autorii o numesc cauză de **iresponsabilitate politică**) își găsește justificarea în considerațiuni privind **calitatea persoanei** ce a săvârșit faptul incriminat de legea penală. Imunitatea este acordată membrilor corpurilor legiuitoare și poartă – atenție! – numai asupra acelor infracțiuni rezultând din exprimarea voturilor sau opiniilor în parlament. Justificarea acestei imunități derivă din ideea că puterea legiuitoare trebuie să fie perfect independentă față de celelalte puteri în stat, ceea ce nu se poate obține decât prin asigurarea celei mai complete libertăți în exprimarea voturilor și opiniilor membrilor parlamentului.

(Continuare în pag. 7)

La un an de la redeschiderea Galeriei de Artă Europeană (în corpul Kretzulescu) s-a redeschis și „Galeria de Artă Românească Modernă”. Prețiosul ansamblu de artă națională număra 8479 de picturi și 1817 sculpturi. Publicul are acces la aproape 700 de lucrări de artă românească expuse în 11 săli. În ceea ce privește suma investită pentru lucrările de finisare a interioarelor, a dotărilor de microclimat și securizare, aceasta se ridică la 11 miliarde lei, suma alocată de stat prin Ministerul

Culturii, la care se adaugă în că 5 miliarde lei proveniți din sponsorizări.

Nu numai pentru iubitorii de artă, dar și pentru viața culturală a țării noastre, readucerea în circuitul artistic a uneia dintre cele mai reprezentative instituții de cultură națională, constituie un eveniment de excepție. Evenimentul s-a aflat sub înaltul patronaj al președintelui României, Ion Iliescu și a fost onorat de prezența unor personalități de marcă din țară și de peste hotare.

(În pagina 8, o amplă prezentare a Galeriei)

Marilor personalități ale culturii naționale, omagiul Universității Spiru Haret

Brâncuși Perpessicius Mircea Florian

în eternitatea românească

Ion Dodu BĂLAN

Stăm de două milenii în jurul Carpaților, ca o familie, cu moși, strămoși și nepoți la o uriașă *Masă a Tăcerii*; prin vremuirea vremurilor am stat de vorbă cu Dumnezeu despre Dor și Omenie, despre ceea ce a fost și o să mai fie, despre nunți și morți mioritice, despre vremelnice și eternitate, despre coborârea în Iad din prăpastia în care colcăiau, ca niște șerpi, păcatele și despre Înălțarea la Cer de pe munții durerilor noastre pe coloane de gânduri înalte...

Ca un bătrân, cu barba albă, semănând leit cu Brâncuși, a trecut prin sate, pe la Hobița; a admirat stâlpii sculptați ai porților, furcile de tors, bătele încrucișate ale ciobanilor, troițele de la răscruci de drumuri și cu ele toate a binecuvântat geniala mână a lui Brâncuși. De câte ori ne-am ridicat din tăcerile noastre adânc vorbitoare și ne-am îmbrățișat la porțile casei de la țară, ca în *Poarta Sărutului*, cu gândul la *Pasărea Măiastră*, am cuprins lumea cu toate zările și ne-am cățarat sufletul pe *Coloana Infinitului*... Ea e îndemnul neamului de a urca tot mai sus, călăuzit de strămoși și de Domnul nostru Isus...

(Continuare în pag. 4)

creatorul celui mai durabil
monument închinat lui Eminescu

Valeriu RÂPEANU

Sub ce semn a stat destinul lui Perpessicius? Al împlinirii? Al seninătății? Al fericirii? Sau dimpotrivă?

De tânăr avea să cunoască o teribilă lovitură a soartei. Făcea parte din ceea ce s-a numit „generația tranșelor”, a acelor tineri – în 1916 avea 25 de ani – care au pornit să lupte pentru ca visul generației lor **România Mare** să devină realitate. Nu și-a lăsat ca alții viața, dar mâna dreaptă nu mai putea să fie utilizată. Tânărul se întorcea din război invalid. Sub aceste auspicii își începea viața cel care din Dumitru Panaitescu devenise Perpessicius – care însemna cel deprins cu suferința. Nu și-a calmat de-a lungul vieții suferința lui. În tot ce a scris ziaristul, pentru că a fost și un ziarist de o nobilă și exemplară ținută, care în același stil de o extremă eleganță a strigat durerile tuturor, și-a dovedit o solidaritate mai presus de orice intemperie politică și electorală cu cei care sufereau în tăcere, tot ce împila și înjosea ființa umană.

(Continuare în pag. 4)

filosof al raționalismului neutru

Gh. Al. CAZAN

Deși a fost unul dintre cei mai importanți filosofi români, Mircea Florian (1888-1960) nu a avut parte, în timpul vieții lui, de ceea ce am putea numi glorie universitară sau academică. Și, dacă am admite că acordarea, post-mortem, a titlului de membru de onoare al Academiei Române, nu înseamnă mai mult decât înscrierea lui într-o lungă listă de nume rapid trecute în eternitatea uitării, trebuie să recunoaștem că o astfel de „glorie” nu avea cum să o înlăture pe cea dintâi.

La comemorarea a patruzeci de ani de la stingerea din viață a lui Mircea Florian nu avem cum să nu facem constatarea dreaptă, dar și amară, că azi, adică în imediatitatea noastră temporală, istorică, autorul unor lucrări cu valoare paradigmatică nu numai pentru filosofia românească, rămâne necunoscut publicului larg căruia, numai de filosofie nu îi pasă, de vreme ce trăiește în plină dominație a „spiritualismului” (privarea de realitatea omenească prin înfometare), dar, mai ales, unora dintre aceia care își închipuie că sunt chemați (de fapt sunt, în bună parte, doar „aleși”) să cerceteze valorile filosofice până a le face să rodească mai altfel și cu alte rosturi decât în alte vremuri, unii și ceilalți rămân și în totală separație de opera filosofului român.

(Continuare în pag. 5)

Opinii în Opinia națională

Revoluție în comunicarea umană

Dr. Ion MITRAN

(Vezi și Opinia națională nr. 299)

Astăzi, în plină revoluție comunicațională, este evident că datorită puterii sale de pătrundere și influențare, **mass-media reprezintă canalul cel mai solicitat și asaltat de comunicare politică.**

Ansamblul mijloacelor și modalităților tehnice moderne de informare și influențare se afirmă ca arma cea mai penetrantă, luând înfățișări din cele mai diverse: presă (scrisă), radio, televiziune, cinematograful, discuri, benzi magnetice audio și video, imprimare electronică, faxuri, rețele teletext sau internet și alte mijloace prin intermediul cărora indivizii, grupurile sociale, opinia publică, în general, sunt conectate la tot ceea ce se petrece sau pare a se petrece zi și noapte, în orice parte a lumii.

Devenită un fel de „sat planetar”, în sensul de loc, în care toți știu sau vor să știe totul despre cât mai mulți sau în care unii cred a ști totul, fără să-și dea seama că, de fapt, știu numai ceea ce li se spune ori „apucă” ei a afla, lumea obține prin mass-media un nou simț. Impactul public, forța de influențare, funcția și credibilitatea mass-media privesc sfera politicii în același sens în care privesc civilizația modernă, în general. mass-media vehiculează prioritar, pe baze comerciale adesea, anumite valori, cultivând anumite idei, idealuri, mituri, percepții și interese. Oricum, comunicația de masă a devenit deosebit de importantă pentru politică, pentru guvernarea societății, fiind unul dintre factorii care acționează nu pe calea constrângerii, ci prin persuasiune și seducție, exercitând o influență considerabilă, fără a fi oficială sau imperativă cum este puterea politică. În acest sens, nucleul puterii de influență a mass-media se află în **gama inepuizabilă de a oferi atractivitate și „spectacol”** după „gustul” tuturor, iar prin natura ei, comunicarea de masă se constituie într-un obiectiv al acțiunii politice.

Fiind o industrie ce presupune mijloace tehnice și economice, mass-media devine „șinta” de control sau controlabilă, „calea” fiind aceea a finanțării ori a proprietății, la acest nivel aflându-se și pupitrul de comandă al forței, conținutului și destinației mesajelor. Astfel, după caz ori după dorința proprietarului, a celui care deține controlul, mass-media funcționează ca mijloc de mobilizare politică sau factor de manipulare (acreditând o falsă realitate); uneori ca instrument de „neutralizare” sau dezactivare socială, încât, după expresia unui sociolog american, comunicarea de masă joacă rolul unui „eficient narcotic social”. Mediatizarea vieții politice contemporane, una din caracteristicile ei cele mai

pregnante, poate avea efecte cu „două fețe”: multiplică posibilitățile de informare și de formare politică a cetățenilor și amplifică puterea forțelor politice de a manipula masele.

Spre deosebire de comunicarea politică directă (întruniri publice, discursuri, convorbiri, întâlniri electorale), care este o formă **activă** de participare politică, mass-media sau expunerea la mass-media se înfățișează ca formă **pasivă**. Cititorul ziarului sau telespectatorul nu pot interacționa cu cel ce a scris un articol ori cel ce apare pe ecran, însă influența mass-media determină ecouri profunde. Este de remarcat că mass-media, - în cadrul căreia **televiziunea a obținut un rol prioritar, datorat puterii de pătrundere și forței influențabile a imaginii** - facilitează atât circulația socială liberă a informației, cât și blocarea, denaturarea ori standardizarea fluxului informațional. Prin aceste posibilități contradictorii, mass-media se manifestă ca factor de consolidare a vieții democratice pluraliste, dar și de denaturare a acesteia, iar televiziunea a ajuns să fie considerată un nou mijloc de exprimare democratică: „democrația catodică”⁵.

Audiența și puterea de pătrundere a televiziunii provin din combinarea divertismentului cu influența, particularitate ce stimulează manipularea „agreabilă”. Contactul politicienilor cu masele se transformă în „spectacol”, adică în ceea ce presupune elemente ale ficțiunii artistice (scenariu, decor, text, regie, replici neașteptate, reacții imprevizibile). Dacă, așa cum avertizase Shakespeare, *lumea întreagă este o scenă*, ar fi de reținut observația unuia dintre personajele create de el, a cărui replică îndreptățește constatarea contemporană că **soarta unor știri (informații reale sau false) depinde nu de gura care le spune, ci de urechea care le ascultă.**

Se susține - și pe bună dreptate - că **democrația modernă este de neconceput** fără mass-media. Mijloacele de informare în masă fac să circule „teme”, să se discute despre personalități, legi, drepturi și datorii civice, iar zierele, televiziunea, radioul sunt cei mai eficienți mediatorii între politicieni și populație, între aspiranți la demnități sociale și alegători. Este un adevăr incontestabil că o apariție convingătoare la televiziune reușește să atragă mai multă simpatie din partea cetățenilor decât o duzină de adunări sau mitinguri de masă organizate de către un partid sau altul. Statutul de persoană cunoscută în medii variate este condiționat din ce în ce mai mult de apariția la televiziune. De

aceea, nu este de mirare că mulți politicieni participă cu plăcere la talk-show-uri, care permit telespectatorilor (alegători) să arunce priviri „teledirijate” în viața „starurilor” și partidelor politice. Nu este mai puțin adevărat că spectaculozitatea se datorează adesea chiar alegătorilor, „gustului” unora dintre ei, care, notează analiștii, din diverse motive, între care și precaritatea culturii politice, cred că politicienii au întotdeauna răspunsuri „salvatoare” pentru orice întrebări.

Spre deosebire de presa scrisă, televiziunea este mai incitantă, imaginea și sunetul stimulează curiozitatea, interesul spectatorului, căruia îi furnizează „în direct” (**live**) tot felul de informații despre un om politic, despre ideile sau programele care „îl mână pe el în luptă”. Privitorul poate „citi” iritarea, minciuna, furia pe fața celui aflat în lumina reflectoarelor, își poate face o impresie personală despre un om politic într-un mod pe care generațiile anterioare televiziunii nu-l puteau nici măcar bănuși.

În contextul expansiunii mijloacelor audiovizuale, dacă se dorește ca o anumită problemă importantă,

de interes public să fie discutată cu seriozitate în „văzul și auzul lumii” ori să fie „escamotată”, atunci studiourile de televiziune sunt o arenă mult mai căutată decât paginile ziarelor. Spre deosebire de ziare și reviste, televiziunea nu permite totuși reflecția, reexaminarea unui enunț, compararea „spontană”, răgăzul analizei. Totodată, televiziunea îi „aplatizează” pe cei ce apar pe micul ecran, încât un „rebel” dintr-un partid oarecare sau un aventurier politic par la fel de importanți ca un lider notoriu. Totuși, dacă cineva se bazează pe televiziune ca pe un fel de „acreditare” a oamenilor politici, ar putea fi indus în eroare; deoarece, spre exemplu, micul ecran promovează și parlamentarii ce urmăresc cu orice preț să iasă în evidență sau tocmai pe cei ce nu au reușit să se impună în ierarhia oficială. Dar asemenea „promovări” nu sunt, adesea, nici spontane, nici „întâmplătoare”; mai cu seamă, în preajma sau în timpul campaniilor electorale.

În genere, presa, radioul, televiziunea sunt beneficiarele democratizării informației. Astăzi, un ziar „dotat” și bine organizat „află” de la corespondenții sau „agenții” săi, mai mult decât un

ministru, un guvern sau conducerea unui partid politic de la sursele lor de încredere și subordonare. În lumea de azi, a fi „bine informat” înseamnă a fi puternic, iar printre cei ce beneficiază de această putere se numără și presa, ajutată și asistată de numeroase grupuri de presiune, de experți puși în slujba ei, care se străduiesc să demonstreze, zi și noapte, că guvernul știe mai puțin și, totodată, „insuficient” despre ce se întâmplă în economie, în viața financiară, în „intensitatea” relațiilor de toate felurile. Factorii de putere nu mai pot prezenta credibil versiuni proprii a unor evenimente sau a altora și nu mai pot recomanda anumite soluții fără pericolul ca acestea să fie contrazise sau reexamine; într-o societate democratică, cetățenii sunt mai liberi dacă sunt mai bine informați, din surse mai multe și independente.

5. Charles Debbasch, Jean-Marie Pontier, *Introduction a la politique*, Dalloz, Paris, 1995, pag.228-229. Autorii scriu că deși tehnicește, catodul dispăre din receptoarele moderne, expresia „democrația catodică” trimitte la noile forme de democrație pe care le-a generat televiziunea.

(Continuare în nr. viitor)

În sprijinul pregătirii studenților

Cursuri și alte lucrări didactice

care urmează să apară

în Editura Fundației România de Mâine

Facultatea de Sociologie și Psihologie

Nicoale Radu, Laura Goran,
Angela Ionescu, Diana Vasile
Nicolae Lungu
Pantelimon Golu
Ștefan Costea
Paula Constantinescu
Angela Ionescu
Grigore Nicola
Angela Popescu
Claudia Buruiană
Mariana Popa

Psihologia educației (reeditare) (Anul I)
Psihologie experimentală (reeditare) (Anul I)
Psihologie socială (Anul I)
Istoria sociologiei universale (Anul II)
Psihodiagnostic (Anul II)
Psihoterapie (Anul II)
Istoria psihologiei (Anul II)
Statistică socială și psihologică (Anul II)
Antropologie socială și culturală (Anul II)
Informatică (Anul II)

Facultatea de Drept

Emil Bălan

Petre Buneci
Petre Buneci
Nicolae Pavel
Radu Stancu
Grigore Florescu
Florin Făiniși
Ortansa Brezeanu
Corneliu Turianu

Repere administrative (Întrebări, teste, teme de cercetare, practică administrativă și juridică) (Anul II)
Drept procesual penal (volumele I, II) (Anul IV)
Îndrumar pentru practica studenților (Anii III, IV)
Drept constituțional și instituții politice (Anul I)
Drept financiar public (Anul II)
Tratat de drept comercial (Anul III)
Dreptul transporturilor (Ghid legislativ) (Anul IV)
Prevenirea criminalității (Anul II)
Moștenirea și împărțeala ei. Practică judiciară adnotată (Anul III)

- Prețul urmează să fie stabilit în funcție de tirajul comandat și de rata inflației.
- La înscrierile anticipate se acordă o bonificație de 30%.
- Înscrierile se fac prin intermediul unui asistent (preparator) de la disciplina respectivă sau la Secretariatul facultății.

**Opinia
națională**

Telefoane:

410.39.11 și

410.39.13,

interioare:

117, 122

Fax: 411.33.84

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE.

Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ
Revista se poate procura prin abonament la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.

Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională*, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1/rol-B.C.R. – Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de
LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA
FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

ECONOMIA

ÎN CENTRUL CONTROVERSELOR PRIVIND GLOBALIZAREA

Prof.univ.dr. Constantin MOISUC
Asist.univ. drd. Elena GURGU

Comunitatea internațională este într-o măsură crescândă dominată de controversele ce apar în legătură cu conceptul de **globalizare** sau mondializare, proces care este comparat din ce în ce mai mult cu prima revoluție industrială și care ar conduce la crearea unei noi societăți, **societatea informațională**.

Forme și efecte contradictorii

Formele de globalizare sau mondializare, cunoscute în prezent sunt variate, literatura de specialitate menționând o mare diversitate. Cea mai larg utilizată **interpretare a globalizării**, care are consecințele negative cele mai reduse, este definită prin interdependențele economice dintre state, ca urmare a creșterii coeficientului de dependență față de economia mondială. O altă **formă a globalizării** se referă la liberalizarea economică, dezarmarea vamală și abandonarea restricțiilor de circulație internațională a mărfurilor, serviciilor, capitalurilor și tehnologiilor moderne, fenomene care se impun pe măsura dezvoltării schimburilor economice internaționale. Dar, după unele interpretări ale **globalizării**, se apreciază că ea conduce la dislocarea sistemului național, a cărui infrastructură este axată pe națiune, motorul întregului proces al globalizării fiind capitalul investițional internațional împreună cu societățile transnaționale. În alte opinii, **globalizarea** reprezintă administrarea lumii de către forțe transnaționale, ca pe o unitate economică integrată. De remarcat că autorii români care împărtășesc definițiile supranaționale de mai sus nu uită să adauge sintagma că „totuși, statul continuă să aibă un rol important”, menționându-se exemplul Franței sau Angliei. Unii autori străini tratează **globalizarea** „rupt și independent de statul național și economia națională”. În acest sens este de reținut concepția susținută în cadrul Raportului Dezvoltării Mondiale, scos de Banca Mondială în anul 2000, care apreciază că în economia mondială contemporană au loc două procese paralele, și anume globalizarea și descentralizarea. **Globalizarea** constă în transnaționalizare, până la supranaționalizare, cu deosebire în domeniul comerțului, finanțelor și tehnologiilor de vârf. **Descentralizarea** constă în transmiterea de către guvernul național comunităților locale a tot mai multor atribuții administrative, sociale, educaționale, bugetare ș.a. Din cele de mai sus rezultă că statul național și guvernul național, supuse celor două procese menționate mai sus – globalizare și descentralizare – rămân cu atribuții „foarte subțiri”, practic reduce la: diplomatie, armată, adoptarea de legislații interne, dar, toate acestea, numai în favoarea globalizării și a descentralizării. Totuși, acest raport nu poate să nu observe că procesele de globalizare și descentralizare, deși oferă oportunități excepționale, pot, de asemenea, să aibă și efecte destabilizatoare. De aceea, globalizarea provoacă o anumită teamă pentru că ea aduce deseori instabilitate și schimbări nedorite la nivelul guvernului național și la nivelul firmelor. Ea expune muncitorii la o concurență acerbă cu produsele importate, care poate conduce la

pierderea locurilor de muncă. Totodată, ea poate conduce la subminarea unor bănci sau chiar economii naționale în ansamblul lor, atunci când fluxurile de capital străin devin copleșitoare.

Scoțându-se în evidență avantajele incontestabile ale schimburilor economice libere, fără obstacole, între națiuni, susținătorii globalizării pun accentul preponderent pe **avantajele generate de globalizare**, cum ar fi: reducerea costurilor de producție și comercializare (ca urmare a economiei de scară); ușurarea derulării tranzacțiilor (în care schimbul de mărfuri se face aproape în timp real cu negocierea, apelându-se la sisteme moderne de comunicații – fax, internet); creșterea vitezei derulării operațiunilor comerciale, financiare și tehnologice; crearea unor piețe noi, detașate de anumite surse sau zone tradiționale ș.a. Dar, pe plan politic, globalizarea ar duce la efecte negative cum ar fi: dezintegrarea națiunii și statului național (în ultimă instanță), firmele devenind societăți transnaționale, derulându-și direct și liber relațiile economice, deseori localizate în afara țării de origine. Astfel, asemenea poziții ireductibile, cel puțin la prima vedere și în momentul de față, au apărut în dezbaterile conferințelor de la DAVOS, în unele rapoarte către Clubul de la Roma, în tratatul privind transformarea G.A.T.T.-ului (Acordul General pentru Tarife și Comerț), în cadrul O.M.C. (Organizația Mondială a Comerțului), în lucrările conferinței la nivel înalt de la Varșovia din 2000 și, cel mai recent, la conferința mondială la nivel înalt intitulată sugestiv „MILENIUM” care a avut loc la O.N.U. Pozițiile politice și teoretice contradictorii sunt însoțite de mișcări și contestații de stradă, protestatare, împotriva efectelor sociale negative ale globalizării care conduc la reducerea locurilor de muncă, la adâncirea prăpastiei dintre cei foarte bogați și cei foarte săraci (deja în prezent o statistică sumbră demonstrează că 258 de miliardari ai lumii dispun de atâta bogăție, cât 2,5 miliarde de oameni, adică aproape cât jumătate din populația lumii), la desființarea unor subamuri.

Protesteile provin, de asemenea, și ca urmare a temerii că unele poziții câștigate pe anumite segmente de piață vor fi inevitabil pierdute în viitor. Totodată unele forțe politice se tem de apariția unor mișcări mondializate (în cadrul sindicatelor, unor partide) cu tentă națională, patriotică, echivalând ca proporții cu apariția mișcării social-democrate în urma revoluției industriale, care ar îmbina atât consecințele sociale ale globalizării, cât și pe cele naționale.

anvergură, cum sunt: „Global Atmosphere Research Programe”, care este tradus în limba franceză prin „Programe Mondial de recherches sur l’atmosphère”; „Global environment monitory system”, care este tradus în limba franceză prin „Systeme mondial de surveillance continue de l’environnement”; „Global Strategy for the Prevention and Control of AIDS”, document care este publicat de O.N.U. în limba franceză sub denumirea de „Strategie mondiale de lutte contre le SIDA”. În limba engleză un cuvânt satisfăcător care să exprime procesul de mondializare nu există sau nu s-a găsit. Cele cunoscute în limba engleză – world, worldwide, world integration – nu au fost acceptate în terminologia economică sau în documentele O.N.U., ci doar noțiunea de global. De asemenea, în Franța și în limba franceză se folosesc noțiunile de mondial și mondializare. Avem în vedere și realitatea care constă în aceea că limba engleză, ca și cultura și filmele de origine engleză au pătruns și domină într-o măsură crescândă limbile și cultura europeană, dar și din alte părți ale lumii. Pentru a evita intervenția cuvintelor engleze în lexicul limbii

franceze, statul francez a adoptat prin lege măsura ca filmele și cuvintele din cântecele străine (inclusiv anglofone) să fie subtitrate sau dublate în limba franceză în transmisia pe canalele publice.

Dar problema de fond nu este de natură lingvistică. Avem de-a face cu un concept

Dar indiferent ce noțiune sau termen folosim în limba română – globalizare sau mondializare – trebuie să avem în vedere că în economia mondială s-au produs și se produc niște procese obiective, care sunt reale și care conduc la globalizare sau mondializare. Astfel:

a) **necesitățile de producție și consum de diverse produse sau servicii ale unei națiuni** sau ale unui stat **cresc și se diversifică mult mai repede decât poate producția națională să le creeze și să le satisfacă** la un nivel tehnologic și de eficiență economică optimă. Ca urmare, statele și firmele sunt nevoite să se specializeze în producția unor produse și servicii și să importe ceea ce tehnologic sau economic nu este oportun.

O dată cu dezvoltarea diviziunii internaționale a muncii, sub forma specializării organologice, avem de-a face cu o dezvoltare a comerțului cu subansamble (asamblarea lor făcându-se într-o altă țară), comerț care este interpretat ca o globalizare

Coeficientul de dependență al unor state pe piața mondială

Țările lumii	PNB total (mld. \$)	PNB/loc (în \$)	Cota de export (%)	Cota de import (%)	Coeficient de dependență (%)
1. S.U.A.	7.921	29.340	11,6	13,8	25,4
2. Germania	2.123	25.850	28,9	27,5	56,6
3. Franța	1.466	24.940	26,4	23,8	50,2
4. Anglia	1.263	21.400	28,9	30,7	59,6
5. Olanda	389	24.760	63,4	58,6	122,0
6. Cehia	52	5.040	64,2	65,6	129,8
7. România	31	1.390	31,3	44,6	75,9
8. Japonia	4.081	32.380	11,2	9,9	21,1
9. India	421	430	9,9	13,1	23,0
10. Indonezia	139	680	40,0	38,6	78,6
11. Pakistan	63	480	15,6	18,4	34,0
12. Bangladesh	44	350	9,2	17,9	27,1
13. Brazilia	758	4.570	7,6	10,4	18,0
14. Mexic	381	3.970	33,8	36,9	70,7
15. Egipt	79	1.290	16,5	24,6	41,1
16. Ghana	7	390	24,3	29,6	53,9
17. Tanzania	7	210	16,2	30,8	47,0
18. Guineea	4	540	20,0	30,1	50,1

Sursele: *Rapport Mondial sur le Developpement Humain 2000*, PNUD, Paris, Bruxelles, 2000

Coeficientul cel mai redus de dependență îl au țările dezvoltate foarte mari (SUA, Japonia), precum și țările mici, dar subdezvoltate (Pakistan, Bangladesh). În schimb, țările mici și mijlocii dezvoltate au un coeficient de dependență foarte ridicat, cum sunt: Olanda (122%) și Cehia (129%). Pentru celelalte țări, coeficientul de dependență variază în raport de resursele naturale exportabile sau poziția geografică.

Țările al căror coeficient de dependență depășește 100% față de PNB se explică prin aceea că aceste țări practică pe larg operațiuni de switch și lohn, importul pentru reexporturi, importul pentru prelucrarea sau asamblarea sumară a produselor importate, astfel că valoarea exporturilor din aceeași resursă este mai mare. În asemenea situații se află în tabel țări precum: Cehia și Olanda – la care mai trebuie adăugate multe altele, precum: Singapore, Hong-Kong, Panama, Grecia, Thailanda ș.a.

d) creșterea importanței pieței externe pentru o națiune obligă inevitabil statele să adopte **măsuri de liberalizare a schimburilor economice** prin reducerea treptată până la dispariție a taxelor vamale, abandonarea graduală a obstacolelor netarifare, astfel ca relațiile economice externe să se dezvolte armonios, corespunzător necesităților economice ale statelor. Liberalizarea mișcării internaționale a mărfurilor, capitalurilor, serviciilor, persoanelor, forței de muncă și tehnologiilor reprezintă acea deschidere spre exterior despre care se vorbește în literatură și

economic și politic care presupune o anumită interpretare a conținutului proceselor și fenomenelor din economia mondială, și nu atât exprimarea lingvistică (într-un articol de fond al ziarului „Adevărul” din septembrie 2000 scris de redactorul șef, acesta acceptă noțiunea de globalizare, dar care să nu fie interpretată în sensul de globalism).

Premise ale internaționalizării

la nivelul produselor finite (exemplul cel mai des citat este „automobilul global”).

b) o tendință care este reliefată de toate statisticile internaționale constă în **dinamica mai rapidă a creșterii comerțului exterior și mondial în comparație cu producția mondială**;

c) rezultatul matematic al tendințelor de mai sus constă în **creșterea** cotei de export sau de import, respectiv a **coeficientului de dependență** (care se calculează după formula:

$$\left[\frac{(\text{Export} + \text{Import}) \text{ de mărfuri și servicii}}{\text{PNB total}} \times 100 \right]$$

a economiei unei națiuni de economia mondială.

Astfel, coeficientul de dependență al Angliei în 1850 era de cca 6-8%, ca în prezent acest coeficient pentru Anglia să reprezinte aproape 60%, după cum se poate vedea și în tabelul următor, care redă în final coeficientul de dependență pentru mai multe țări:

în viața politică, conducând practic la dispariția „granițelor” comerciale, fără a fi afectate însă granițele de stat;

e) **adoptarea de reglementări comune de către state** (acorduri comerciale, tratate, convenții) privind eliminarea dublei impunerii, regimul favorabil investițiilor externe, acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate ș.a.;

f) crearea de **instituții și organisme inter-naționale comune**, de natură mondială, regională sau subregională, atât publice, cât și private;

g) adoptarea de către state a unor măsuri de **integrare economică internațională** (care se realizează cel puțin până în prezent prin crearea de organisme regionale), integrare economică care cunoaște ea însăși etape și forme, cum ar fi: integrarea vamală, integrarea fiscală, integrarea agricolă, integrarea monetară – care pot funcționa sub forma integrării interstatale sau integrării suprastatale. O formă mai avansată a integrării constă în crearea pieței interne unice a tuturor statelor membre, adoptarea unei monede unice, crearea unei bănci centrale unice, asigurarea de rezerve monetare comune, mișcarea liberă a mărfurilor și serviciilor, a persoanelor și forței de muncă, a capitalurilor și tehnologiilor moderne etc.

Din cele de mai sus rezultă că **mondializarea sau globalizarea economică este un proces obiectiv și necesar, cunoaște mai multe etape și forme, de la cele mai simple până la cele mai complexe, inclusiv prin organizarea unor instrumente supranaționale de integrare** despre care nu cunoaștem deocamdată cum vor fi primite de majoritatea populației.

(Va urma)

Marilor personalități ale culturii naționale

Brâncuși

„Coloana lui Brâncuși închide în ea măreția și tensiunea unor generații de români care și-au sprijinit acoperișurile pe verticală”

(Brăduț Covaliu)

(Urmare din pag. 1)

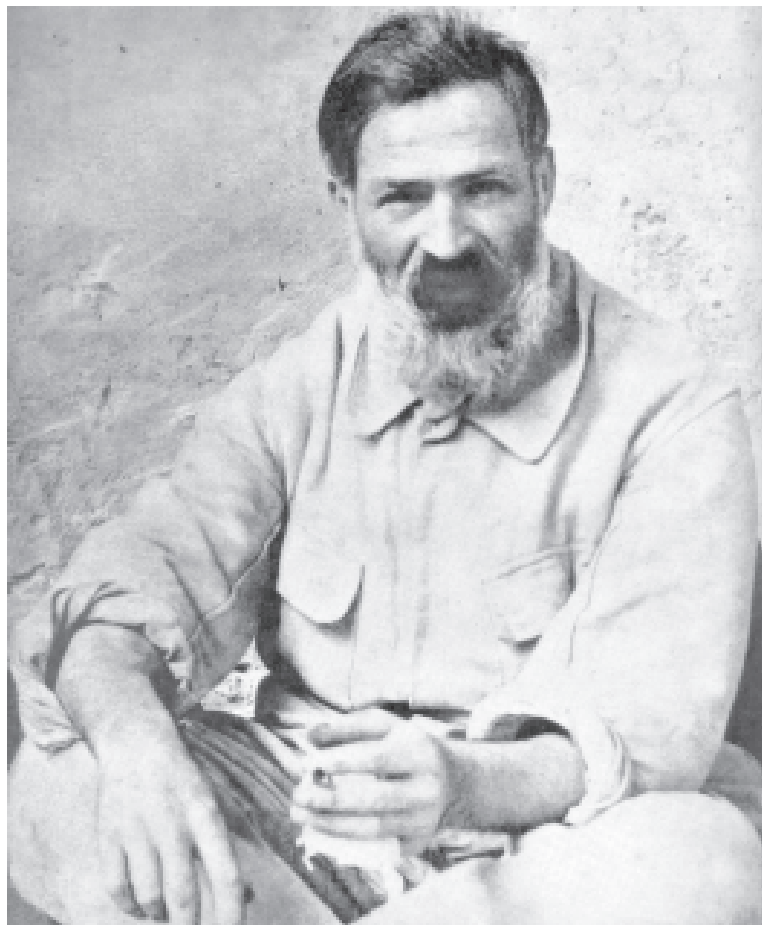
Pentru acest magnific, eroic urcuș ne-a făcut scară prin vremuri Brâncuși, căruia vor să-i smulgă fușteii, pigmenii netrebnici, ca să ne oblige să mergem târâși, să ne blamăm neamul, eroii și morții; ba că-s urâți și păroși, ba că-s țărănoi, ca și noi cei ce săpăm viile, ca ei să bea vinurile...

Geniul de la Hobița stă-n brațele unui pământ străin, într-un modest, prea modest mormânt din Cimitirul Montparnasse, din care nu poate auzi trâmbița Armagedonului de la Învierea de apoi...

Ca să poată învia pentru Eternitate se cade să vie acasă, fiindcă, vorba lui Inochentie Micu Klain, nimeni nu poate

învia decât din pământul țării sale. Altfel, din pământ străin, Brâncuși ar putea rosti vorbele lui Scipio Africanul: „Ingrata patria ne ossa quidem habebis” (Patrie ingrată, nu vei avea nici măcar oasele mele).

După un veac de singurătate prin străina străinătate, „rai cu porțile-necuiate”, cum o numea marele poet Aron Cotruș, cel care-și doarme și el somnul de veci în pământ american, s-ar cădea să ne aducem eroii, martirii, valorile acasă, într-un impunător cenotaf, dominant de o troiță din care să se înalțe o Coloană Infinită, pentru că toate generațiile de români și-au sprijinit acoperișurile, ca și idealurile, pe verticală.

(Urmare din pag. 1)

A fost și un pamfletar. Nu de vorbe urâte, nu de expresii scârboase. Un pamfletar a cărui ironie ustura ca plesnetele unui bici ascuns într-un buchet de flori. *Vizita-n Parisul mic*, scris în iunie 1933, articol pe care toți cei care astăzi, ca și ieri și, mă tem, ca și mâine se îmbată de vorbele de complezență spuse de vizitatorii grăbiți și politicoși, de calificativele stereotipe în care ajung să creadă și ei, ar trebui să-l citească. L-aș așeza peste tot acolo unde ni se fac complimente. O mai subtilă demitizare a vorbelor goale ascultate cu gura până la urechi, cu zâmbete slugarnice și cerșetorești nu cred că s-a scris la noi. După cum la început de nou mandat guvernamental și parlamentar aș așeza în celebrele mape un articol al lui Perpessicius din 1931, intitulat *Artă plecârilor la timp*. Și cât de adevărate erau cuvintele lui scrise în 1931: „Niciodată mitologia populară nu va ridica pe onorabili eroi ai lui Caragiale, negri în cerul gurii de cerneala înghițită, la rangul de martiri pentru o cauză sacră. Poporul e mai discret și mai subtil decât se bănuiește. Iar năpastele câte s-au abătut peste capul lui de 15 ani încoace l-au învățat să distingă între martiri și amatori de publicitate”.

Ziaristul – uitat – Perpessicius ar trebui introdus în toate școlile în care se învață această artă. Ca un model.

A început imediat după primul război mondial un drum lung de profesor de liceu. Mai întâi în țară și apoi din 1924 la București, unde va funcționa la gimnazii, licee comerciale și apoi la Liceul „Matei Basarab” până în 1951. Perpessicius nu a fost profesor universitar! Nimeni nu s-a gândit să creeze pentru el o Catedră Eminescu!

A fost ales, însă, din 1954, membru corespondent al Academiei, iar în 1955, membru titular. Pentru puțin timp a fost directorul Bibliotecii Academiei. Și în ultimii ani ai vieții, directorul Muzeului Literaturii Române.

A pornit, mai întâi, pentru Editura „Ciornei”, în anul 1933 monumentală ediție a operei lui Eminescu. A fost un plan îndrăzneț, himeric chiar. Și dacă n-ar fi fost marele, neîntrecutul

Perpessicius

nostru editor, profesorul Al. Rosetti, Dumnezeu știe dacă s-ar fi putut materializa vreodată. În 1938, Al. Rosetti preia contractul și tipărește la Editura Fundațiilor Regale, în 1939, primul volum al *Operei* lui Eminescu, Ediția Perpessicius. A fost un moment, un moment de culme, o revelație, un act cultural de însemnătate majoră asemănător cu cel a studiilor lui G.Călinescu despre viața și opera genialului poet. În cinci ani au apărut primele trei volume cuprinzând poeziile publicate în timpul vieții, cu notele și variantele lor. Laboratorul, legendarul laborator eminescian își arăta acum nestematele lui, munca fără preget a poetului nu mai constituia doar un domeniu al amintirii celor ce îl cunoscuseră, ci o realitate, care putea să fie cercetată, urmărită până în ultimele amănunte.

Perpessicius își lega numele pe vecie de acest monument al culturii

române. Dar dacă trei volume apăruseră în cinci ani, până când să fie tipărit cel de-al patrulea, și anume, poeziile postume, au trecut alți opt! În 1952, Editura Academiei scoate volumul IV care cuprindea *Poeziile postume*.

În 1954, i s-a decernat Premiul de Stat. Tudor Vianu a scris un patetic articol-portret dedicat lui Perpessicius. L-a încredințat „Gazetei Literare” unde colabora. Articolul a stârnit împotriviri. În ziua de 23 ianuarie 1955, Perpessicius îi mulțumește în stilul său ales lui Tudor Vianu, spunându-i câte mesaje de felicitare a primit pentru articolul prietenului său. Unul spunea că rândurile lui Tudor Vianu valorează mai mult decât un premiu!

Volumul V apare după șase ani, în 1958, iar volumul VI, *Literatura populară*, după alți cinci, în 1963. N-a fost deloc ușor. Tracasările, calomniile n-au încetat.

(Continuare în pag. 5)

Brâncuși: Masa Tăcerii (Târgu-Jiu)

omagiul Universității Spiru Haret

(Urmare din pag. 4)

Când volumul șase al ediției a apărut, Perpessicius avea 72 de ani! Fără îndoială, ediția nu este perfectă și, într-un interviu acordat profesorului Marcel Crihana care, continuând cartea apărută la Editura Eminescu, **Perpessicius interpretat de**, a publicat în deceniul '90 două prețioase culegeri de interviuri despre Perpessicius – Petru Creția arată imputările care se aduc acestei ediții. Dar cel care a înălțat acest monument, în ciuda unor imperfecțiuni pe care cel dintâi el le-a recunoscut, cel care a realizat uriașa viziune arhitectonică și a ridicat o construcție monumentală viabilă și valabilă oricând, chiar dacă unele amănunte s-au dovedit caduce – a fost Perpessicius.

A făcut-o în timp ce nu părșea nici o clipă oficiul de cronicar al cărților noi. A crezut că-l poate face și după 1948. A publicat mai cu seamă studii de „istorie literară și folclor”. În 1958, când a apărut bilunarul „Luceafărul”, Mihu Dragomir a insistat și i s-a conferit o cronică a cărților.

Cum spune în aceeași scrisoare către Tudor Vianu, colaborarea a mers foarte greu. Entuziasmul lui Mihu Dragomir față de Perpessicius nu era împărtășit și de ceilalți membri ai conducerii. Dan Deșliu, în primul rând. De aici șicanele, observațiile, amănările, „comenzile sociale” menite să-l facă să renunțe. Primea greu „observațiile” și nu ceda ușor, își apăra fiecare cuvânt, fiecare propozițiune. A trebuit de la un moment dat să renunțe. Or, cartea, cartea românească pe care o citea și o comenta era, alături de Eminescu, un alt sens al vieții sale. Dacă ne oprim asupra autorilor mari și mici, consacrați sau începători, clasici sau contemporani, asupra cărora el și-a rostit cuvântul, vom vedea că nu pot fi înțeleși dacă nu ne confruntăm cu ceea ce a scris despre ei de-a lungul deceniilor acest mare critic, de o probitate morală, de un gust și de o percepție exemplară.

Țin minte că atunci când a început să apară seria *Opinelor* sale, discutăm cu Perpessicius în curtea Uniunii Scriitorilor din Șoseaua Kiseleff. Îmi arătam nedumerirea în fața tirajului destul de mic al primului volum. Mi-a spus atunci că-l bucura faptul apariției. Și într-o sută de exemplare să fie, tot e bine. După 20-30 de ani, o mai găsește cineva într-o bibliotecă. Și după o pauză a adăugat: „Să nu ne mai plângem, domnule Răpeanu. Că așa cum începuse, putea să fie și mai rău”

Și avea dreptate.

***

Uitarea lui Perpessicius, nu numai a lui în acești ani, e o uitare vinovată. Prin trecerea la registrul pasiv a celor care au crezut în destinul culturii românești căruia i-au dedicat viața, care au înfruntat vremuri grele, uneori cu prețul unor dureroase concesii – nu se urmărește decât marginalizarea valorilor spiritualității noastre. Se urmărește ca tineretul să crească în răspărul adevărului și în cultul așa-ziselor valori care s-au dovedit a nu fi decât simpli vânători de salarii și funcții bine retribuite.

Vom continua oare să uităm ceea ce a fost nobil într-o cultură ? Expoziția dedicată lui Perpessicius de Muzeul Literaturii Române e o faptă culturală pilduitoare.

(Urmare din pag. 1)

Adică, în stare de necunoaștere și, prin urmare, în condiția posibilității de ne-recunoaștere a ei și a lui. „Necunoașterea” este una dintre dimensiunile tragediei noastre, o privire, și ea, de realitate, semn al voinței fantasmatică care ne-ar vrea plasați acolo unde existența de sine și pentru sine își pierde orice urmă a sa.

Revista noastră recunoaște starea dominației „spiritualismului” (în sensul precizat). Va trebui să readucem la realitate ceea ce se vrea uitat din istoria reală a filosofiei românești. A readuce la realitate nu

semnifică, în accepția consemnată în „programul” revistei, să considere „duminicile” ca singurele zile ale calendarului filosofic.

Mircea Florian nu este, așadar, pentru noi, un nume care să se rostească din când în când, din decenii în decenii, la aniversări sau comemorări organizate spre a fi amintite într-un raport de activitate.

Organizarea de către Facultatea de Filosofie și Jurnalistică a Universității „Spiru Haret”, a unei sesiuni științifice dedicate comemorării a patruzeci de ani de la moartea filosofului se constituie într-un fapt de necesitate. Mai ales, dacă-l raportăm, și nu avem cum să

n-o facem, la tăcerea a aproape tuturor instituțiilor care ar fi trebuit, prin statutul lor, să nu uite sau dacă n-au știut până acum, să se intereseze dacă nu cumva, în anul 2000, s-ar fi convenit să procedeze la vreo acțiune prin care să se comunice românilor că au existat printre ei, mari gânditori, creatori de concepții filosofice originale, minți strălucite care s-au îndeletnicit cu „nebulina sfântă” pentru a căuta adevărul sau adevărurile lumilor.

O sesiune științifică nu este decât o mică dâră de lumină, pe când opera lui Mircea Florian are nevoie de mult mai mult decât atât. Aceasta pentru că, deși în ultimii

douăzeci de ani, au fost republicate și publicate lucrări ale lui, opera nu a beneficiat de o ediție care să fie critică și completă. Din acest ultim punct de vedere, Mircea Florian este un mare nedreptățit. Iar dacă am compara situația editării (ne-editării!) operei lui cu cele ale scrierilor filosofice ale lui Blaga și Nae Ionescu, adevărul celor mai sus zise este încă mai evident. În lipsa ediției, la care gândim, lui Mircea Florian i se cuvin reamintirea și recunoașterea lui ca filosof al realismului ontologic, al raționalismului neutru, critic al iraționalismului și misticismului, teoretician al recesivității ca structură și factor tulburător al lumii. Recunoașterea și reamintirea au luat, de data aceasta, forma unor comunicări pe care le vom publica. Prinosul este departe de valoarea operei filosofului. Noi i-l aducem, cu speranța că, nu prea târziu, vom izbuti publicarea operei sale.

Sesiunea științifică a Facultății de Filosofie și Jurnalistică

Locul lui Mircea Florian în cultura filosofică

Asist.univ.drd. Gabriela FLOREA

Definirea acestui loc a reprezentat tema Sesiunii științifice special consacrate evocării, vieții și operei celui ce a fost Mircea Florian.

Dintre participanți – invitați, studenți și profesori ai Facultății de Filosofie și Jurnalistică – trebuie

semnalată prezența activă a unor personalități de marcă ale cercetării filosofice românești care și-au dedicat ani din viață studierii operei marelui filosof român Mircea Florian. Din familia filosofului comemorat a participat dna. Anca Florian.

În cadrul dezbaterilor s-au prezentat comunicări ce au avut ca orientare valorificarea principalelor direcții de creație filosofică și de recunoaștere a personalității filosofice românești de talie europeană pe care o reprezintă Mircea Florian. Astfel, dintre titlurile prezentate care s-au concretizat în intervenții de valoare, se cuvin amintite: *Asasinarea morală a unui intelectual român* – de conf. univ. dr. Valeriu Răpeanu, *Recesivitatea și dialectica la Mircea Florian* – de prof.univ. dr. Ion Tudosescu, *Mircea Florian și Johannes Rehmke* - de prof. univ. dr. Alexandru Boboc, *Dualismele recesive ca factor tulburător al lumii* – de prof. univ.dr. Gh. Al. Cazan, *Perspectiva relaționistă asupra valorii la Mircea Florian* – de prof. univ. dr. Ioan N.Roșca, *Logică și teleologie la Mircea Florian* – de lect.univ.drd. Gabriel Iliescu și *Filosofia lui Mircea Florian – o creație românească originală* – de prof. univ.dr. Ioan C. Ivanciu.

Lucrările prezentate vor fi tipărite în nr.2 al Analelor Universității *Spiru Haret*, Seria Filosofie.

În partea a doua a sesiunii au avut loc dezbateri din care s-au desprins idei ce pot defini opera și personalitatea lui Mircea Florian în cadrul culturii românești. Astfel, prof.univ. dr. Cornel Popa – a accentuat orientarea spre logică și profunzimea analizei scrierilor de nivel european, dar și necesitatea promovării prin presă a modelului uman reprezentat de Mircea Florian prin verticalitatea și caracterul său. Prof. univ. dr. Acsinte Dobre a reluat ideea desprinsă din studiul prezentat de prof. univ. dr. Gh. Al. Cazan de „filosofie a filosofiei” și regăsirea acestei idei și în *Știință și raționalism*. De asemenea, a evidențiat conceptul de „analitic aposterioric”, prezentat de Mircea Florian. Prof. univ. dr. Gh. Al. Cazan, luând în considerație contextul sesiunii și de fapt,

întreaga operă filosofică a gânditorului, a insistat asupra necesității de a nu reduce opera lui Mircea Florian la o singură lucrare a sa *Recesivitatea ca structură a lumii*. Prof. Gh. Al. Cazan a argumentat că, în esența ei, *Recesivitatea* este continuarea logică a altor lucrări, cum ar fi de pildă, *Știință și raționalism*, *Cunoaștere și existență*, *Reconstrucția filosofică*, *Metafizica și Arta* etc.

Tendinței de a reduce gândirea filosofică a lui Mircea Florian la un soi de kantianism vag, i s-a replicat cu ideea că opera filosofului român, cu toate că sau tocmai pentru că a scris una dintre cele mai consistente lucrări despre Kant (*Kant și kantianismul până la Fichte*), a continuat ca un capitol important al ei, și critica ...apriorismului și agnosticismului – principii ale gânditorului german.

Prof. univ. dr. Ioan Roșca a susținut ideea că dialectica lui Mircea Florian are un punct comun cu Hegel și că există o „unitate a opușilor”. O prezență inedită a fost dl. prof. Dumitru – Valdemar Popa, fost student al lui Mircea Florian și care a prezentat câteva amintiri personale de la seminariile de Logică, Epistemologie și Metafizică ținute de filosof și a salutat inițiativa realizării unei astfel de sesiuni.

În final, prof.univ.dr. Ion Tudosescu alături de mulțumirile de participare, a promis că va face o propunere către Editura Fundației *România de Măine* de publicare a unui volum postum dedicat lui Mircea Florian.

Sesiunea la care ne referim a arătat, între altele, că nevoia dezbaterii filosofice, competente, a cercetării, fără prejudecăți, a filosofiei românești se instituie într-un imperativ a cărei realizare nu mai poate admite întârzieri. Filosofia românească este unul dintre capitolele semnificative ale culturii și istoriei noastre.

Nicolae Grigorescu, *Țărancă voioasă*

(Din Galeria de Artă Românească Modernă)

Programul

Postului de televiziune *România de Mâine*

Post propriu de televiziune, național, universitar și cultural

Dotat cu tehnică de ultimă generație în domeniu, Centrul de televiziune *România de Mâine* transmite emisiuni specializate pentru învățământul la distanță al Universității *Spiru Haret*, precum și emisiuni cu caracter cultural, universitar, informativ, de larg interes public.

Luni 2 aprilie 2001	Marti 3 aprilie 2001	Miercuri 4 aprilie 2001	Joi 5 aprilie 2001
7:30 Știri (r)	7:30 Știri (r)	7:30 Știri (r)	7:30 Știri (r)
8:00 O oră cu Nicolae Cristache. Revista presei	8:00 O oră cu Nicolae Cristache. Revista presei	8:00 O oră cu Nicolae Cristache. Revista presei	8:00 O oră cu Nicolae Cristache. Revista presei
9:00 Fotograme studențești 15:30 (r)	9:00 Fotograme studențești 18:15 (r)	9:00 TVRM. Repere și coordonate	9:00 Alma Mater 2001 18:50 (r)
9:10 Facultăți cu profil economic Economie politică (13) 15:40 (r)	9:10 Facultatea de Management Financiar-Contabil Statistică economică (1) 15:40 (r)	9:05 Facultățile de Marketing și de Management Matematici pentru economiști (1) 15:20 (r)	9:10 Facultățile de Marketing și de Management Matematici pentru economiști (2) 15:25 (r)
9:55 Prezentare. Facultatea de Management-Financiar-Contabil 16:30 (r)	9:35 Prezentare. Facultatea de Marketing și Comerț Exterior 16:05 (r)	10:00 Prezentare. Facultățile din Brașov ale Universității Spiru Haret 16:10 (r)	9:50 Prezentare. Facultățile din Constanța ale Universității Spiru Haret 16:10 (r)
10:05 Facultatea de Sociologie-Psihologie Psihologia educației (8) 16:40 (r)	9:40 Facultăți cu profil economic Economie politică (3) 16:15 (r)	10:15 Facultatea de Management Financiar-Contabil Statistică economică (2) 16:25 (r)	10:05 Facultăți cu profil economic Economie politică (4) 16:20 (r)
10:35 Expoconstruct 2001 17:10 (r)	10:30 Piața. Documentar 17:05 (r)	10:40 Asigurările în economia de piață. Documentar 16:50 (r)	10:55 Reciclarea prosperității. Documentar
10:45 Facultățile de Marketing și de Management Matematici pentru economiști (3) 19:00 (r)	11:00 Facultatea de Drept Drept civil (6) 17:30 (r)	11:10 Facultatea de Limbi și Literaturi Străine Istorie și civilizație franceză (6) 17:20 (r)	11:20 Facultatea de Sociologie-Psihologie Informatică pentru sociologie (3) 17:20 (r)
11:15 „Doar o zi”. Reportaj turistic 19:25 (r)	11:40 „Râul din pădure”. Reportaj turistic	12:00 Spiru Haret, ctitor de școală românească 18:10 (r)	12:20 Semnal editorial. Sociologie 17:10 (r)
11:20 Facultatea de Drept Drept civil (6) 17:20 (r)	11:50 Facultatea de Drept Limba română (7) 19:00 (r)	12:05 Facultatea de Drept Drept roman (7) 19:00 (r)	12:30 Facultatea de Drept Limba română (8) 19:00 (r)
11:55 Lege și ordine. Documentar 17:55 (r)	13:00 Atelier studențesc. Exerciții de interpretare 20:10 (r)	13:05 Vestigii milenare: Histria 20:00 (r)	13:45 Literatura română pașoptistă. Documentar 20:10 (r)
12:20 Facultatea de Limbi și Literaturi Străine Istorie și civilizație franceză (5) 19:35 (r)	13:10 Departamentul pentru pregătirea personalului didactic Psihologia educației (1) 20:15 (r)	13:15 Facultatea de Sociologie-Psihologie Informatică pentru sociologie (2) 20:05 (r)	14:15 Facultatea de Limbi și Literaturi Străine Istorie și civilizație engleză (2) 20:35 (r)
13:00 Vitrallile Peșelui 20:15 (r)	13:40 Tudor Arghezi. Documentar	14:15 Semnal editorial. Sociologie	15:00 Muzică populară românească 21:20 (r)
13:10 Facultatea de Management Financiar-Contabil Bazele informaticii (2) 20:25 (r)	14:00 Facultatea de Limbi și Literaturi Străine Etnografie și folclor (2)	14:20 Departamentul de limbi specializate Limba franceză (2)	18:15 Fotograme studențești
14:05 Tradiții păstorești 21:15 (r)	14:30 Starea națiunii 2000. România încotro? Dezbateri 20:45 (r)	14:45 Concert cameral 21:05 (r)	18:30 Știri
14:30 Facultatea de Filosofie și Jurnalistică Teoria comunicării (2)	18:30 Știri	18:30 Știri	
18:20 Alma Mater 2001	18:50 Alma Mater 2001	18:50 Alma Mater 2001	
18:30 Știri			
Vineri 6 aprilie 2001	Sâmbătă 7 aprilie 2001	Duminică 8 aprilie 2001	
7:30 Știri (r)	7:30 Știri (r)	7:30 Știri	
8:00 O oră cu Nicolae Cristache. Revista presei	8:00 Facultatea de Filosofie și Jurnalistică Teoria comunicării (5)	8:00 Facultatea de Drept Drept roman (8) 14:15 (r)	
9:00 Fotograme studențești 18:15 (r)	9:00 Secvențe studențești	9:05 Vârstele memoriei. Adamclisi 15:20 (r)	
9:10 Facultatea de Management Financiar-Contabil Bazele informaticii (3) 15:15 (r)	9:10 Facultăți cu profil economic Economie politică (5) 15:30 (r)	9:15 Facultatea de Management Financiar-Contabil Bazele informaticii (5) 15:30 (r)	
9:50 Prezentare. Facultățile din Râmnicu Vâlcea ale Universității Spiru Haret 16:00 (r)	9:45 Prezentare. Facultățile din Câmpulung Muscel ale Universității Spiru Haret 16:15 (r)	9:50 Prezentare. Facultățile din Blaj ale Universității Spiru Haret 16:05 (r)	
10:00 Facultatea de Sociologie-Psihologie Metode și tehnici de cercetare în sociologie (1) 16:05 (r)	9:55 Facultatea de Management Financiar-Contabil Bazele informaticii (4) 16:25 (r)	10:00 Facultatea de Drept Drept civil (7) 16:15 (r)	
10:30 Regenerarea urbană. Documentar 16:40 (r)	10:25 Concert cameral 16:55 (r)	10:45 Biserica din Brădești. Documentar 17:00 (r)	
11:00 Facultatea de Management Financiar-Contabil Geografie economică mondială (9) 17:05 (r)	10:55 Facultatea de Sociologie-Psihologie Psihologie experimentală (2) 17:25 (r)	11:00 Facultatea de Sociologie-Psihologie Psihologie experimentală (3) 17:15 (r)	
11:55 Afaceri în agricultură. Documentar	11:30 Sesiune omagială. 150 de ani de la nașterea lui Spiru Haret 18:00 (r)	11:35 Facultatea de Limbi și Literaturi Străine Literatură română: Octavian Goga, 120 de ani de la naștere 17:50 (r)	
12:20 Facultatea de Educație Fizică și Sport Biochimia efortului (3) 19:00 (r)	11:55 Facultatea de Management Financiar-Contabil Statistică economică (3) 19:00 (r)	12:10 Facultatea de Management Financiar-Contabil Geografie economică mondială (5) 19:00 (r)	
12:50 Spiru Haret, ctitor de școală românească 19:25 (r)	12:25 Atelier studențesc. Profesorii profesorilor noștri 19:30 (r)	13:05 „Râul din pădure”. Reportaj turistic 19:55 (r)	
12:55 Facultatea de Sociologie-Psihologie Psihologie experimentală (1) 19:30 (r)	13:20 Facultatea de Drept Limba română (9)	13:15 Muzică și dansuri irlandeze 20:05 (r)	
13:25 Expoconstruct 2001 20:05 (r)	14:35 Centenarul filmului românesc (II) 20:25 (r)	18:30 Știri	
13:35 Facultatea de Drept Drept civil (7) 20:10 (r)	18:30 Știri	18:50 Alma Mater 2001	
14:10 Centenarul filmului românesc (I) 20:45 (r)	18:50 Alma Mater 2001		
18:05 Anul Brâncuși. Popas la Hobița			
18:30 Știri			
18:50 Alma Mater 2001			

Posibilități de recepționare a emisiunilor

Cursurile Universității *Spiru Haret*, precum și celelalte emisiuni pot fi recepționate prin rețelele de televiziune prin cablu sau cu antenă individuală de satelit.

Se recomandă celor ce doresc să recepționeze programele TVRM să se adreseze societății de cablu din zona de domiciliu.

Pentru recepționarea programului cu antenă individuală:

- Satelit intelsat F705, 342. Est;
- Frecvența de recepție: 11478 MHz, polarizare verticală;
- Transmitere MPEG 2-4:2:0;
- Symbol rate: 2 604 110 bps;
- Data rate: 3 559 000 bps;
- FEC 3/4

E-mail info@SpiruHaret.ro

Pagina Internet: www.SpiruHaret.ro

Sinteza cursurilor poate fi consultată pe Internet în Biblioteca virtuală a Universității *Spiru Haret*, la adresa www.SpiruHaret.ro

O nouă emisiune la TVRM

În fiecare zi, de luni până vineri, la ora 8

REVISTA PRESEI

O oră cu Nicolae CRISTACHE
Director al cotidianului ORA

Să citim Constituția așa cum se cuvine

(Urmare din pag. 1)

De aceea această imunitate este admisă în toate țările cu regim parlamentar. Ea era prevăzută și în Constituția din 1923: „Nici unul din membrii uneia sau celeilalte Adunări nu poate fi urmărit sau prigonit pentru opiniile și voturile emise de dânsul în cursul exercitării mandatului său” (art.54). Aceeași dispoziție se găsea și în art. 51 al Constituției din 1866, copiat după art.44 din Constituția belgiană.

Și legea noastră fundamentală admite în cuprinsul articolului 70 că: „**Deputații și senatorii nu pot fi trasi la răspundere juridică pentru voturile sau pentru opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului**”. Și, chiar dacă dintr-o regretabilă eroare – redacțională sau cine mai știe de ce fel – acest articol este intitulat marginal „Independența opiniilor”, el nu face decât să circumstanțieze conținutul concret al cauzei de imunitate la care ne-am referit mai înainte. Textul ne arată că imunitatea se aplică membrilor ambelor corpuri legislative fără distincție, deci și miniștrilor care sunt membri ai uneia din Camere. Imunitatea, după cum rezultă din cele ce preced, este **specială** fiindcă se raportează numai la anumite infracțiuni inerente dezbaterilor (calomnie, insultă, ultraj), precum și la infracțiunile care au determinat exprimarea voturilor sau opțiunilor în Parlament (de exemplu, traficul de influență, falsul etc.). Imunitatea este și **relativă** fiindcă nu se aplică decât în anumite condiții. Astfel, după cum s-a precizat în doctrină, imunitatea se aplică chiar dacă opinia din care a rezultat infracțiunea nu era în legătură cu chestiunea ce se dezbătea și chiar dacă a fost formulată cu intenția de a calomnia, insulta sau ofensa pe cineva. Nu importă, de asemenea, dacă opinia a fost exprimată chiar în ședința publică sau în comisiile corpului legiuitor respectiv. Când un membru al Parlamentului, abuzând de imunitatea sa, calomniază sau insultă ori instigă pe altul etc. prin opiniile exprimate în Parlament, singura sancțiune posibilă este aceea a măsurilor disciplinare pe care corpul legiuitor le poate lua, conform regulamentului, contra aceluia parlamentar.

Într-un cuvânt, imunitatea nu conferă parlamentarului privilegii absurde în raport cu cerințele legii penale. Ea nu îl protejează la modul absolut decât în ceea ce privește opiniile și voturile exprimate în virtutea mandatului ce i-a fost încredințat în mod democratic de către alegători. Pentru infracțiunile ce nu au nici o legătură cu îndeplinirea acestui mandat, parlamentarul răspunde juridic ca oricare alt cetățean, singurele înlesniri ce i se recunosc fiind de ordin procedural.

Și atunci, stau și mă întreb, cum de pot înțelege unii că imunitatea parlamentară ar acorda membrilor corpurilor legislative o imunitate de-a dreptul **generală și absolută**, mai ceva decât imunitatea recunoscută președintelui României. Dacă așa ar sta lucrurile, așa-zisa **iresponsabilitate politică** seamănă mai mult cu o cauză de **iresponsabilitate psiho-fizică**, în sensul că parlamentarul nostru, indiferent în ce condiții și ordine ar

săvârși vreo infracțiune, indiferent de infracțiune și de gravitatea ei, el scapă incidenței legii penale. Nici măcar răspunderea contravențională nu l-ar mai atinge! Și totuși, cum vom arăta în cele ce urmează, există o explicație a acestei regretabile confuzii.

Iar dacă tot suntem la textul Constituției, nu putem trece cu vederea articolul 69. Deși intitulat marginal „Imunitatea parlamentară”, acest articol nu face decât să reglementeze „invulnerabilitatea parlamentară” care se referă numai la **faptele străine exercitării mandatului**. Scopul acestei invulnerabilități este de a împiedica un parlamentar să fie privat de posibilitatea de a-și exercita funcția ca o consecință a unor urmăriri represive sau abuzive, inspirate din presupuse motive politice. Citez: 1) „**Deputatul sau senatorul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat sau trimis în judecată, penală ori contravențională, fără încuviințarea Camerei din care face parte, după ascultarea sa**; 2) **În caz de infracțiune flagrantă, deputatul sau senatorul poate fi reținut și supus percheziției. Ministrul Justiției va informa neîntârziat pe președintele Camerei asupra reținerii și a percheziției. În cazul în care Camera sesizată constată că nu există temei pentru reținere, va dispune imediat revocarea acestei măsuri**”. Cu alte cuvinte, invulnerabilitatea este o consecință procedurală, iar nu substanțială, derivată nu din întinderea imunității parlamentare (**imunitate relativă** – art. 70), ci din cauza rațiunii sale (**imunitate procedurală** – art. 69).

Sigur că lucrurile se cer limpezite, dar pentru aceasta nu este câtuși de puțin necesar ca textele în discuție să primească o altă redactare și cu atât mai puțin să fie revizuită Constituția. Este suficientă corectarea erorilor de titlatură marginală, conținutul textelor rămânând însă neschimbat.

De altfel, atunci când am cerut și s-a aprobat modificarea Regulamentului Senatului – prin Hotărârea nr. 16/1993 și publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 27 iunie 1993 – nu de revizuirea Constituției a fost nevoie, ci de citirea cum se cuvine a titlurilor marginale ale celor două texte constituționale, admitând cu toată onestitatea că art. 69 tratează imunitatea parlamentară, în vreme ce art. 70 soluționează chestiunea garanțiilor procesuale derivând din imunitate.

Studenti din anul I
al Facultății de Matematică-Informatică în laborator

Oră de curs la Facultatea de Management Financiar-Contabil

În dezbateri, aspecte ale integrării europene

În ambianța instaurării în societatea românească a unui nou tip de relații libere, de piață și a unui nou comportament productiv-economic, impus de competiție și demersurile cu caracter privat, în economie a apărut nevoia accentuării unor direcții noi de metodică și tehnici de instruire a studenților. Este ceea ce urmărește preponderent valorosul colectiv de cadre didactice de la *Facultatea de Management Financiar-Contabil* prin atragerea studenților în activitatea de cercetare științifică. Astfel, cadrele didactice s-au implicat cu răspundere în îndrumarea studenților în realizarea unor studii și cercetări pe teme de mare importanță.

Și rezultatele nu s-au lăsat așteptate. Un număr de 161 cercetători-referenți studenți au prezentat în fața profesorilor și colegilor lor 149 comunicări științifice, structurate echilibrat pe 5 secțiuni: *Bazele contabilității și economia de piață, Finanțe și fiscalitate, Expertiză și control financiar, Tehnologiile, protecția mediului și managementul structurilor economice, Statistica și informatica de gestiune*.

Referenții – studenți cu real potențial în domeniul cercetării

științifice – au elaborat cu rigoare didactică comunicările, sub îndrumarea cadrelor didactice de specialitate și s-au străduit – într-un exercițiu extrem de util – să prezinte succint și reprezentativ noutăți, păreri, observații, propuneri și

Sesiune științifică studențească la Facultatea de Management Financiar-Contabil

interpretări proprii ale fenomenelor economice, financiare, de management și tehnologii, care pot contribui la îmbogățirea gândirii și practicii economico-sociale românești.

În cadrul secțiunilor, între participanți și invitați a avut loc o benefică confruntare de idei.

O conotație aparte au prezentat referatele vizând conținutul strategiei de dezvoltare economico-socială a României pe termen mediu, subliniindu-se că noul cadru conceptual din sfera contabilității este structurat, armonizat cu cerințele vest-europene, în perspectiva integrării euro-atlantice a țării noastre.

Studiile de caz prezentate de către autorii comunicărilor indică preocuparea asiduă a studenților față de situațiile reale întâlnite în practică, insistându-se pe necesitatea

identificării căilor de modelare financiară și fiscală a disfuncțiilor sistemice apărute în domeniu.

Rolul tehnologiilor în integrarea economică europeană, regională, atragerea de investiții străine pentru privatizarea și eficientizarea exploatațiilor agricole, managementul societăților de asigurări, managementul sistemului agrar, viteza de dezvoltare tehnologică în societatea post-industrială au constituit liniile de forță ale comunicărilor științifice în reuniunea amintită.

Lucrările sesiunii demonstrează, nu numai ancorarea studenților în realitățile economice românești, ci și pertinența cu care au investigat, prin studii și soluții originale, tendințele și rezultatele evoluției economiei naționale spre economia de piață.

Plăsele și foliile transparente, întrebările și discuțiile, păreriile formulate cu argumente științifice pro și contra față de unele concluzii, toate au demonstrat că Facultatea de Management Financiar-Contabil a devenit un **adevărat laborator al cercetării științei economice românești**.

A urmat **festivitatea de premiere a celor ce s-au clasat în fruntea acestor confruntări științifice**, pe cât de utile pe atât de eficiente, obținând calificativele cele mai bune. Într-unul din amfiteatrele facultății, decanatul a organizat acest moment, având o încărcătură emoțională specială, „gustat” cu voluptate tinerească de studenții care acum au redevenit dezinvolți.

În aplauzele sutelor de studenți, decanul facultății a rostit cuvinte de apreciere adresate tuturor celor care au participat cu dăruire și interes la sesiunea științifică, subliniindu-se că acest eveniment excepțional a fost posibil datorită comuniunii practice de idei și de acțiune între conducerea facultății, studenți și cadre didactice.

Adela DEAC

La Muzeul Național de Artă al României s-a redeschis Galeria de Artă Românească Modernă

(Continuare din pag. 1)

Adăpostită în Corpul Știrbei, Galeria de Artă Românească Modernă cuprinde aproape 700 de lucrări de pictură și sculptură expuse în 11 săli de la etajul doi. Promovând o formulă modernă, în acord cu standardele curente pe plan internațional, expunerea urmărește evoluția cronologică și stilistică a artei românești. Conceperea spațiului a avut în vedere individualizarea cromatică a sălilor.

Tendențele de emancipare de sub tutela picturii religioase sunt înfățișate în apațiul de la mezanin unde sunt expuse portretele realizate în secolul al XIX-lea. Printre artiștii autohtoni se află și cei sosiți din Europa Centrală în căutare de comenzi – **Anton Chladec, Niccolò Livaditti, Mihail Töppler, Carol Wallenstein, Josef August Schöefft**. Lor li se se datorează primii pași în evoluția portretisticii noastre, portretele realizate remarcându-se prin deosebita valoare documentară. Contemporanii Revoluției de la 1848 sunt reprezentați de **Constantin David Rosenthal, Barbu Iscovescu, Constantin Lecca și Carol Popp de Szathmary**.

Lucrările de la **Sala I** aparțin perioadei dominate de influențele academiste și impresioniste, de oscilațiile între valorile occidentale și orientale. Reuniți în jurul celui mai important pictor al generației – **Theodor Aman** artiștii formați în Occident, **Gheorghe Panaitescu Bardasare, Sava Henția, Petre Mateescu, Gheorghe Tattarescu, Constantin Stahi**, întregesc prin

creațiile lor configurația genurilor și a manierelor de abordare. Împreună cu **Tattarescu, Aman** – în opera căruia se întâlnesc formulele academiste cu cele moderne, conștiința civică și sensibilitatea lirică, pictura în atelier și cea în aer liber – va pregăti noua orientare spre pictura în plein-air. Sculpturile lui **Karl Storck și Vladimir Hegel** completează suita de picturi.

Sala II este consacrată lui **Nicolae Grigorescu și Ioan Andreescu** – cei mai reprezentativi pictori ai istoriei artei românești. Creația lui Grigorescu stă sub semnul călătoriilor, remarcându-se

sculptorul **Frederic Stork** ilustrează strălucit prin lucrările expuse perioada din jurul anului 1900, caracterizată de o tendință reformatoare în plan cultural.

Pictura lui **Theodor Pallady și Gheorghe Petrașcu** – nume reprezentative pentru arta primei jumătăți a secolului XX aduc o undă de vigoare și elaborare calculată, dar și de aleasă poezie.

Sala V este dedicată sculptorului **Dimitrie Paciurea** – unul din reprezentanții de marcă ai simbolismului în arta românească. Preocuparea pentru senzorial și pentru valorificarea calităților

Miliței Petrașcu și Irinei Codreanu – ultimele vizibil influențate de Brâncuși.

Creația părintelui sculpturii moderne, **Constantin Brâncuși** – reprezentată prin 15 lucrări – ocupă **Sala VII**, reunind opere din perioada de început a marelui artist – concretizată prin apetența pentru studiul naturii, dar și prin sculpturi care marchează desprinderea de sub influența lui Rodin. *Cumințenia Pământului, Somnul, Supliciul*, capetele de copii, bustul inginerului Gorjan ș.a. oferă publicului un moment de fericită înălnire cu universul brâncușian.

Coloriștii **Jean Al. Steriadi, Nicolae Dărăscu, Samuel Mütznier** prelucrând influențele impresioniste și post-impresioniste, alături de **Anatol Vulpe, Dimitrie Berea, Constantin Isachie** ș.a. se desfășoară în **Sala X**. Picturile lui **Adam Bălțatu, Alexandru Phoebus, Aurel Băeșu** – în nota expresionismului și constructivismului – în echilibru cu sculpturile lui **Cornel Medrea**, completează **Sala X**. Perioada din preajma celui de-al doilea război mondial este exemplificată de compozițiile lui **Camil Ressu, Dimitrie Ghiață, Marius Bunescu, Ștefan Popescu și Corneliu Baba, Lucian Grigorescu, Henri Catargi, Alexandru Ciucurencu, Ion Țuculescu, Școala de la Baia Mare** – **Aurel Popp, Peter Ratz, Alexandru Ziffer, Andras Mikola, Aurel Ciupe, Iosif Klein, Hans Eder** – încheie seria exponatelor din **Sala XI**. În total acord cu picturile, sculpturile semnate de **Mac Constantinescu, Romulus Ladea, Ion Irimescu, Boris Caragea, Ion Vlasiu, Vida Gheza, Gheorghe Anghel și Ion Lucian Murnu**, definesc un traseu artistic minuțios și complex cu varietatea problematicilor specifice perioadei postbelice.

*
* *

Pe lângă cele două secții – cea de **artă modernă românească** și **secția de artă europeană** – muzeul din Calea Victoriei nr. 49-53 are în structura actuală următoarele secții: **secția de artă medievală românească** – cu un fond de patrimoniu de peste **9500 de piese** (obiecte reprezentative pentru toate provinciile țării, ilustrând complexitatea fenomenului artistic din secolele X-XI, până la începutul secolului al XIX-lea – piese de broderie, manuscrise, fragmente de frescă, icoane, argintărie, piese din lemn sculptat – stucat și policromat ori aurit); **cabinetul de desene și gravuri** (de artă românească și europeană) – colecție a cărei valorificare este efectuată prin programe expoziționale tematice și temporare, compensând lipsa unei expuneri permanente mai puțin posibilă din cauza fragilității suportului și a tehnicilor graficii; **secția de artă decorativă** cu un fond de aproximativ **zece mii de piese de artă europeană și românească**, fiind cea mai importantă colecție din țară. Extrem de variată pentru a ilustra creația anumitor școli europene și evoluția stilurilor, tehnicilor și influențelor reciproce, colecția cuprinde: **tapiserii, piese de mobilier, ceramică**. Secția de artă orientală este cea de-a șasea secție a muzeului, devenită autonomă **din 1990** prin desprinderea de Galeria de artă universală. Piese gravitează în jurul a două zone de interes cultural, zona de artă islamică și cea reprezentată de artele Chinei și Japoniei, și anume, **covoare, ceramică, țesături, broderii, piese de metal**.

Invitație pentru studenți

prin nota de exuberanță și vioiciune, tematici și tehnici diverse, printr-o amprentă originală care îi definește opera. Dominanta picturii lui Andreescu este nota poetică, melancolică, austeră, în care transpare chemarea spre desfășurarea mereu schimbătoare a luminii. Un admirabil dialog între lucrările celor doi titani ai picturii românești, alături de care sunt expuse sculpturile lui **Ioan Georgescu și Ștefan Ionescu Valbudec**, avându-l în centru pe **Ștefan Luchian**.

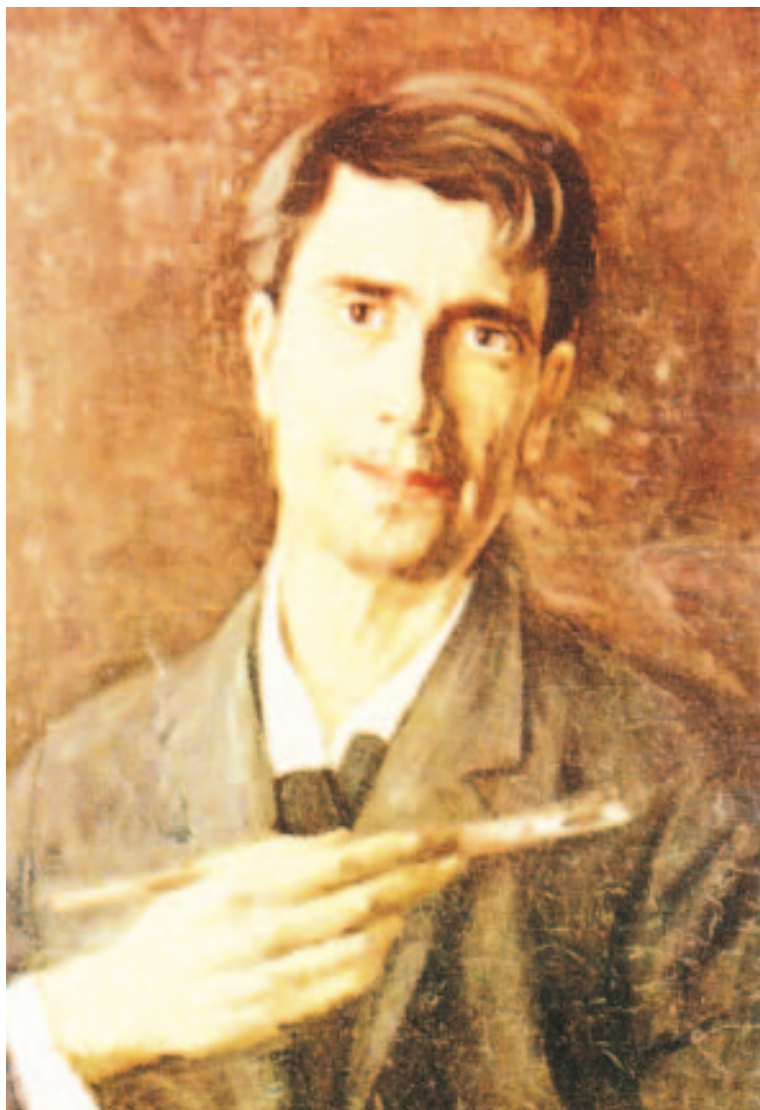
Sala III se află sub semnul libertății de concepție și a fanteziei, **Kimon Loghi, Cecilia Cuțescu Stork, Arthur Verona, Nicolae Vermont, Gheorghe Demetrescu Mirea, Apcar Baltazar** și

materialului îl asimilează pleiadei marilor artiști porniți să cucerească, într-un discurs coerent și cu un instinct fără greș lumea tridimensionalului. O confirmă celebrele sale „Himere” care îi definesc stilul și personalitatea.

Avangarda românească își găsește ecoul în **Sala VI**, printre numele cele mai mari numărându-se **Hans Mattis Teutsch, Marcel Iancu, Max Herman Maxy, Corneliu Michăilescu, Victor Brauner** în vecinătatea avangardei moderne reprezentată de **Micaela Eleutheriade, Lucia Dem. Bălăcescu, Nina Arbore, Vasile Popescu, Margareta Sterian**. Nu lipsește **Arthur Segall**, într-o alăturare inspirată cu sculpturile lui **Hans Mattis-Teutsch**, ale

Întoarcerea la tradiția bizantină a picturii corelată cu elemente moderne este evocată prin prezența lucrărilor semnate de **Ion Theodorescu Sion, Olga Greceanu și Sabin Popp**. Sculptura aceleiași orientări îi are ca reprezentanți pe **Borgo Prund și Oscar Han**, în **Sala VIII**.

Într-un dialog tacit cu sculpturile lui **Ion Jalea**, sunt expuse operele lui **Francisc Șirato, Iosif Iser, Nicolae Tonitza, Ștefan Dimitrescu** – preocupați de afirmarea specificității artei românești. Temele majore – proprii perioadei interbelice sunt motivele folclorice autohtone, interiorul de biserică, Balcul, Orientul, conturând o atmosferă aparte în **Sala IX**.

Ștefan Luchian: *Un zugrav (Autoportret)*

Theodorescu-Sion: *Horea*